

समाज माध्यमानां स्वाधिनम् ।

अस्मिन् समाज माध्यमानाम् स्वाधिनम् अत्यन्तार्थकितम् भवति ।
आधुनिक लोके सर्वे जनाः माध्यमानाम् साहाय्येनैव जीवन्ति । अस्माकम्
जीवनम् ~~एवम्~~ आधुनिक युगे माध्यमानेव न्यन्ति । अस्मिन् समाजे
वर्तमाना सर्वाणि कार्याणि ~~एवम्~~ सर्वे माध्यमस्य साहाय्येन ज्ञानुम्
शक्यते । ~~पूर्वकम्~~ दैनिकपत्रिका द्वारा, मासिकाद्वारा तथा आधुनिक युगे
अस्माकम् चणालः द्वारा च सर्वाणि कार्याणि ज्ञानुम् शक्यते ।
माध्यमाः अस्माकम् जीवने परिवर्तनम् कृतः ।

माध्यमाः अस्माकम् जीवने आवश्यकम् एव । साधनसामग्रीणाम्
अपयोगम् अधिकृत्य तथा तस्य पोषकम् अधिकृत्य च ज्ञानुम्
माध्यमत्वेन शक्यते । अतः एव माध्यमानां अस्माकम् जीवने
आवश्यकम् एव । किन्तु माध्यमाः केचन अधर्म वार्ताः अपि
प्रचरन्ति । केचन अपयोगशून्य सामग्रीणां कृते प्रचरन्ति वार्ताः
माध्यमानां प्रचरन्ति । अत्र उदाहरणं, अस्माकम् आरोग्य पोषकम्
वस्तु ~~भवति~~ भवति, मद्यम्, शीतलपानोद्यः तथा द्विप्रभाजनवस्तूनाम् च ।
अस्य प्रचारो माध्यमाः सर्वे उत्सुकाः भवति । आधुनिक युगे
सर्वे जनाः धनसम्पादनार्थमेव सर्वाणि कार्याणि ~~च~~ क्रियते । अतः
एव आधुनिक युगस्य माध्यमाः धनसम्पादनार्थं अनावश्यकम्
प्रचारणम् अपि क्रियते ।

अथ सर्वे जनाः जीवन्ति पन्त्रवत् संजातम् । सर्वे
साधनसामग्रीणाम् आरोग्यता तथा गुणः न दृश्यते ।
माध्यमस्य स्वाधीनं कार्याणि क्रियन्ते ।

अस्माकम् सर्वकारेण प्रचलितमा सर्वे राज्ञाः माध्यमस्य साक्षात्
ज्ञानम् शक्यते । दिनपत्रिकायां अथ दिनस्य सर्वाणि कार्याणि
उपलभ्यन्ते । दूरदर्शने च वयम् सर्वाणि कार्याणि ज्ञान्ते शक्यते ।

अस्माकम् विद्याभ्यासमधिकृत्य, अस्माकम् सर्वकारमधिकृत्य
अनेके विविधमेखनायाम् च प्रचलिता वर्तिः मध्यमत्वेन, दूरदर्शने
दूरदर्शनेन तथा गीसकायाम् अपि उपलभ्यते ।

अस्माकम् शास्त्रपुरोगता, माध्यमानाम् साहाय्यकम् नित्यमेव
करिष्ये । अस्माकम् शास्त्रपुरोगताः अस्माकम् यथानात् अन्तर्जनिम्
उपलभ्यते । अन्तर्जनस्य साहाय्येन अथ सर्वे जनाः जीवन्ति ।
छात्राणाम् च विद्याभ्यासाय साहाय्य उपकारकम् भवति तथा
जनानाम् अस्माकम् नित्यापयोगेन च उपयोगम् भवति अन्तर्जनम्
अन्तर्जनात् सर्वाणि कार्याणि उपलभ्यन्ते । अस्माकम् आवश्यकं
तथा अनावश्यकम् कार्याणि माध्यमत्वेन प्रचलित (अन्तर्जनात्) ।
तेषु आवश्यकम् कार्याणि स्वीकृतानि । किन्तु अस्माकम् छात्राः
पुत्रजाः च माध्यमस्य अनावश्यकानि कार्याणि स्वीकृतानि ।
अतः एव माध्यमम् अस्माकम् जीवनम् च संघर्षभरितम् च
करिष्यति ।

अस्माकम् जीवने माध्यमानाम् स्वाधीनम् अत्यन्तापेक्षिकम् एव ।
माध्यमाः एव अथ अस्माकम् जीवनम् नर्तते । माध्यमाः

— अस्माकम् जीवन आवश्यकम् एव, किन्तु तस्य दुरुपयोगः
विपरीतफलम् च ददाति।

अस्माकम् छात्राः तथा पूर्वजनाः च सर्वे संगणकयंत्रस्य समीपे
एव आधुनिक पुगे भवति आधुनिक पुगे। एतान् कृत्वा अस्माकं
छात्रस्य अविषयकानाम् ^{काम} ~~न~~ अर्थवत् इति चिन्तनीया भवति।
पठनसमये ~~अ~~ च छात्राः संगणकयंत्रस्य समीपम्
वर्तन्ते। माध्यमस्य एकम् विपरीतफलम् च भवति ~~इति~~
इति च सर्वे एव जानन्ति। अतः एव छात्राः, पूर्वजनाः च
माध्यमस्य उपयोगम् कुर्वन्ति न दुरुपयोगः इति। *

विविध ~~न~~ राज्यस्य वर्तते अस्माकम् गृहैर्देव ज्ञानम्
शक्यते अथ। अतः एव माध्यमाः अस्माकम् जीवनं
अव्युपकारकम् भवति। दूरदर्शनात् अनभ्यमाना पश्यन्त्याः
दृष्ट्वा जनाः अनाशय साधनानाम् उपयोगम् कुर्वन्ति, संगणकस्य
च अविषयन्ति। अतः अस्माकम् वर्षे सर्वे अपि अतीव
जाग्रतथा एव साधनानि स्वीकुर्वन्ति। सर्वे पश्यन्त्याः सत्यम्
न भवन्ति।

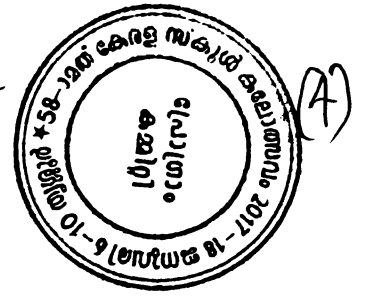
समाजे विद्यमानानाम् अस्मिन् अनाचारकार्येषाम् च माध्यमस्य
साहाय्येन भवति।

॥
सत्यम् भूयात् द्विषम् भूयात्
न भूयात् सत्यमाप्तिषम्
द्विषम् च नान्वत्तम् भूयात्
एष धर्मः समाचरः ॥

इति शुभाषितम् प्रसिद्धम् श्लो। किन्तु अस्माकं
 माध्यमाः अधुना अनाचारमेव कुर्वन्ति। अस्माकम्
 सर्वे माध्यमप्रवृत्तकाः सन्ति। किन्तु तेषु धर्मवानेन
 कर्म क्रियमाणाम् जनाः अतीव न्यूनाः भवन्ति।
 सर्वे जनाः अथ माध्यमस्य साहाय्येन जीवन्ति। अतः एव
 माध्यमाः धनसम्पादनार्थमेव कार्याणि कुर्वन्ति। सर्वे एव
 मेध्यव्यापारानि क्षेत्रे अधुना माध्यमस्य स्वाधीनम् ~~दुः~~ दुः
 शक्यते। सर्वे जनाः माध्यमस्य साहाय्येन अस्माकम् जीवन्ति
 वपिः तथा अस्माकम् सर्वकारः अपि विविध वस्तुनां
 गुणमधिकृत्य पश्चात् क्वा प्रचारणम् कुर्वन्ति। अतः एव
 समाजे माध्यमानाम् स्वाधीनम् वर्तते। अस्माकम् अनुदिनम्
 उपयोगः वस्तुनाम् अपि पश्यरूपेण क्वा तस्य उपयोगसम्बन्धे
 उपयोगसम्बन्धेन कार्याणि च माध्यमाः प्रचलति।

माध्यमाः सर्वे जनानाम् कृते उपयोगः अस्ति। किन्तु
 माध्यमाः कंचन समर्थ अनावश्यककार्याणि अपि प्रचलन्ति। अतः
 एव अस्माकम् न्यायानर्थे माध्यमाप्रवृत्तकाः निश्चि निरुद्ध्य
 तेन कृते विरुद्धम् प्रकटयत। किन्तु अथ माध्यमाः
 न्यायानर्थे प्रवेशनानुमतिः लब्धम्।

माध्यमाः अस्माकम् जीवने अतीव आवश्यकम् भवति।
 अस्माकम् विद्याभ्यासाय कृते तथा वाग्वर्धनाय च कृते
 अस्मा अतीव उपयोगः भवति। माध्यमम् क्वा जीवनेन

सम्भवम् गच्छति। अस्माकम् विद्यालय, अस्माकम्
उन्नतकार्यनिष्ठ - च माध्यमस्थ स्थानम्
अत्यन्तैर्दक्षिकम् एव। अस्माकम् सर्वकारस्थ
विविध योजनाः तथा विविध नवविश्लेषणवृत्तयः च स्वीतुम्
माध्यमम् आवश्यकम् एव। वयम् सर्वे कृतवन्तौ सत्कर्मणि,
नीचकर्मणि - च माध्यमद्वारा अस्माकम् लोकम् पश्यन्।
अस्माकम् देशस्थ उन्नतिः स्वीतुम् माध्यमाः आवश्यकम् एव।
माध्यमे प्रचलितानां अनावश्यककार्याणां वर्जनीयम्। अस्माकम्
देशे विविधानि दिनपत्रकारिणोः उपलभ्यन्ते वासु केचन भवति
"मातृभूमि, मनोरमा, जन्मभूमि" अनेकार्थि, अस्माकम् दूरदर्शने
- च विविध क्षेत्राः उपयुज्यन्ते। विद्याभ्यासाय प्रचलितुम् एकम्
"विक्रमेश" इति क्षेत्रम् दूरदर्शने उपलभ्यते।

अस्माकम् माध्यमाः समाने वर्तमाना नीचकर्मणाम् कृते,
प्रकृतिसंरक्षणाय कृते अनेकानि कार्याणि निर्यमंय कुर्वन्ति।
उत्तममाध्यमत्वेन पुरस्कारः अपि अस्माकम् सर्वकारः ददाति।
विद्या छात्राणां कृते केचन दिनपत्रिका प्रबन्धः तथा पाठभागम्
अधिकृत्य प्रबन्धः अपि स्वीयत्वा छात्राणाम् साहाय्यम्
कुर्वन्ति। अत्र उदाहरणं "विद्या" इति मातृभूमि दिनपत्रे उपलभ्यन्ति,
केचन दिनपत्राः मासिकायाम् रूपेण केचन पुस्तकानि अपि
- च प्रसिद्धीकरोति। "लालभूमि", "चित्रकला", "लालरमा" इत्यादीनि अस्माकं
छात्राणाम् कृते उपलभ्यमाना पुरस्कार्य उदाहरणानि भवन्ति।

अस्माकम् माध्यमाः अपि सत्येन, धर्मेन, सदाचार्य
कार्याणि कर्तुम् इति केवलश्रद्धाः भवन्तुः ।

"परस्मिन् देशे च आचारः

परस्मिन् देशे च आचारः ।

वर्णानाम् सदाचारानाम्

स सदाचारः उच्यते ॥ इति प्रसिद्धम् खलु । सदाचार्येण
अस्माकम् माध्यमाः कार्याणि कृतानि सन्तु लोक शान्तिः
समाधानः च लभन्तु । अस्माकम् केवलं आनन्दः आनन्दगर्वकः
अपि माध्यमस्य साहाय्येनैव अस्माकम् देशे आगच्छन्ति । अतः
एव अस्माकम् देशे अस्मान्तिः प्रत्येक सर्वत्र अशाब्दिकेव । अतः
सर्वे माध्यमाः सदाचारमेव कर्तव्याः । ~~अस्माकम्~~

अस्माकम् सर्वकारः अपि विविध माध्यमस्य उन्नमनाय
विविध योजनाः आरब्धाः । तेषां कृते पुरस्कारः च केवा
आकरयति । माध्यमे उपलब्धमानानि सर्वानि कार्याणि अपूर्ण
अपयोग्यत्वम् न शक्यते । तत्र अपयोग्यशून्यानि कार्याणि च
भवन्ति । तत् च अस्माकम् कृते अनावश्यकमेव, अथ सर्वानि
विशेषान् कृष्टम् चेत् पश्यतः, विविध वर्गाः च कृष्टम् शक्य
शक्यते । नास्तु आवश्यकानि, अनावश्यकानि वर्गाः च सन्ति ।
अतः अस्माकम् सर्वे आवश्यकानि वस्तूनि स्वीकृतम्
अनावश्यकानि वस्तूनि वर्जनीया इति । अस्माकम् अस्मान्ति अपि

द्विविध अनावश्यकान् वस्तून् द्रष्टुम् शक्यते ।

नत सर्वम् वर्जयित्वा अत्र वयम् सर्वे

माध्यमानाम् उपयोगम् कर्तव्यम् । अन्नजले

वयम् सर्वे तन्तु बन्धः विहीनम् (wink) लब्धुम् शक्यते । किन्तु

तस्य दुरुपयोगम् न कर्तव्यमिति सर्वे प्रतिज्ञाबन्धोः श्लेषः ।

माध्यमत्वेन कृतं ~~कर्म~~ वयम् "कन्स्यूमर् कोर्ट" इति

न्यायानये अपेक्षा अपि शर्मपयितुम् शक्यते - यत् वयम् अस्माकं

नीतिः अपि लभ्यते । समाजे माध्यमम् अत्यावश्यकम् भवति ।

शास्त्रपुराणयोः माध्यमस्य पुराणगतिः च कृता । अस्माकम् ~~वर्तमानम्~~

देशस्य वर्तमानाया "सैटेलाइट" (satellite) अपि अस्ति । माध्यमस्य

पुराणगतिः अपि अस्माकम् देशस्य पुराणयोः कारणम् इति

कर्तव्यम् शक्यते ।

माध्यमाः अस्माकम् जीवनं नित्यमेव पुराणमिदं क्रियते ।

माध्यमम् विना अस्माकम् जीवनम् सम्पूर्णम् न भवति ।

माध्यमस्य विद्यमाना अनावश्यककार्याणि त्यक्त्वा उपयोगम्

कुर्वन् यत् माध्यमम् अत्युपकारकम् भवित्यति ।

